

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
--------------------	---

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	9
B. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	10

Κεφάλαιο Πρώτο

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

A. Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	11
I. Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΕΧ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	12
1. Ιστορική εξέλιξη της εργασίας	12
2. Η εργασία ως μέσο επιβίωσης και ολοκλήρωσης του ανθρώπου και της κοινωνίας	17
3. Η βασική κοινωνική αντίθεση και οι μεγάλοι βασικοί κοινωνικοί καταμερισμοί της εργασίας	18
4. Η αλλοτριωμένη εργασία και οι συνέπειές της για το άτομο και την κοινωνία	31
α) Μισθωτή εργασία στον καπιταλισμό	31
β) Γενικές σκέψεις γύρω από την αλλοτρίωση	33
γ) Η εργασία σήμερα	37
II. ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	42

Κεφάλαιο Δεύτερο

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

A. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	44
I. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	44
II. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	48
B. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ	49
I. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	49
1. Ο Διαφωτισμός και η παιδαγωγική του	51
2. Η νεοανθρωπιστική εκπαιδευτική θεωρία	52

3. Η κλασική θεωρία της επαγγελματικής εκπαίδευσης	53
4. Η σχέση της επαγγελματικής και γενικής εκπαίδευσης από χειραφετητική άποψη	55
II. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	60
III. ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΝΟΜΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	68
1. Ιστορική εξέλιξη της πολυτεχνικής εκπαίδευσης	69
2. Εμπειρίες από τις προσπάθειες υλοποίησης της πολυτεχνικής εκπαίδευσης	74
α) Μερικά στοιχεία γύρω από την πολυτεχνική εκπαίδευση στη Σοβιετική Ένωση	75
β) Οργάνωση του πολυτεχνικού μαθήματος στην Ανατ. Γερμανία	77
γ) Εμπειρίες από μεμονωμένες προσπάθειες εφαρμογής της πολυτεχνικής εκπαίδευσης στη Δυτική Γερμανία	79
3. Κριτική θεώρησή της πολυτεχνικής εκπαίδευσης	83
4. Δυσκολίες εφαρμογής της πολυτεχνικής εκπαίδευσης	86
Γ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	91
Δ. «ΕΙΔΙΚΗ» ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	96
I. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ «ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»	96
II. ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	100

Κεφάλαιο Τρίτο

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ «ΕΚΛΟΓΗ» ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

106

A. Η ΣΤΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	107
I. ΑΡΧΕΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ, ΜΕΘΟΔΟΙ	107
II. ΚΡΙΤΙΚΗ	111
B. Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	113
I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	113
II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	115
1. Οικογενειακή κοινωνικοποίηση και ευκαιρίες μάθησης	117
2. Ταξικές ιδιαιτερότητες στην κοινωνικοποίηση και επιτυχία στο σχολείο	120
III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	122
Γ. «ΕΙΔΙΚΟΣ» ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	125
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	128